

STORTINGET

Innst. 102 L

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 44 L (2021–2022)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter (strømstøndsloven)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Hovedinnholdet i proposisjonen

Regjeringen foreslår en midlertidig stønadsordning for å kompensere husholdninger som følge av ekstraordinært høye strømutfgifter. Strømprisene har i den siste delen av 2021 vært svært høye, særlig i sørlige deler av landet. Det har gitt en betydelig økning i husholdningenes strømutfgifter. Det er sannsynlig at strømprisene kan bli liggende på et høyt nivå også et stykke utover i 2022. Formålet med proposisjonen er å avhjelpe de økonomiske konsekvensene dette har eller vil kunne få, for husholdninger i hele landet.

I proposisjonen foreslår regjeringen en midlertidig lov som legger de rettslige rammene for en ordning der staten gir økonomisk stønad til husholdninger som er tilknyttet strømmettet, som følge av ekstraordinære strømutfgifter. I tillegg fremmer regjeringen en egen proposisjon med bevilgningsforslag om at staten skal finansiere stønadsordningen.

Siktemålet er at ordningen skal tre i kraft med virkning for strømforbruket i desember 2021, som vil havne på husholdningenes strømfaktura i januar 2022. Det foreslås at ordningen gjelder strømforbruk til og med utløpet av mars 2022, det vil si med siste oppgjør på

strømfaktura i april 2022. Ordningen foreslås innrettet slik at staten betaler for halvparten av husholdningens strømutfgifter over et visst nivå, som beregnes ut fra gjennomsnittlig månedspris i elspot-markedet.

Det foreslås at ordningen administreres av nettselskapene, som skal sørge for at stønad så langt som mulig gis som et fradrag på strømregningen. Ansvar for å forvalte ordningen foreslås lagt til Reguleringsmyndigheten for energi, som også vil føre nødvendig tilsyn med ordningen. Stønadsordningen er et målrettet tiltak for husholdninger, og foreslås derfor avgrenset mot andre kundegrupper slik som næringsvirksomhet eller fritidsboliger.

Ordningen har til formål å gi en reell utgiftsreduksjon for privatpersoner dersom strømprisene blir svært høye, samtidig som den ikke skal undergrave husholdningenes motivasjon til fortsatt effektiv energibruk. Det foreslås derfor at staten kun dekker en andel av strømutfgiftene. Det foreslås også et øvre tak for hvor stort strømforbruk husholdningene i stønadsordningen skal få dekket.

Regjeringen foreslår at landbrukskunder inkluderes i ordningen. Det er ikke uvanlig at disse har strømforbruket fra våningshus og driftsbygninger registrert på samme måler. For disse kundene kan gårdsbruket i sin helhet være registrert i sluttbrukergruppe næring hos nettselskapene. Mange husholdninger som driver landbruksvirksomhet risikerer derfor å falle utenfor ordningen dersom ikke denne gruppen inkluderes.

Det foreslås en særskilt bestemmelse om prisregulering av fjernvarme, som etter energiloven er knyttet til prisen for elektrisk oppvarming.

1.2 Bakgrunn

Situasjonen i kraftmarkedet er ekstraordinær, både i Norge og i landene rundt oss. Strømprisen har gjennom sensommeren og høsten 2021 økt til svært høye nivåer og gitt en betydelig økning i husholdningenes strømutfgifter.

Regjeringen har i de siste ukene presentert en rekke tiltak som skal avhjelpe situasjonen, herunder forslag til redusert avgift på elektrisk kraft, økt bostøtte, økte overføringer til kommunene for merutgifter til økonomisk sosialhjelp, økt stønad til studentene og tilskudd til Enova for å støtte ENØK-tiltak i husholdningene. Det vises også til at husholdninger som ønsker forutsigbarhet kan inngå avtale om fastpris per kWt. Det er også viktig at bransjen gir betalingsutsettelse og tilbyr fastpriskontrakter til dem som ønsker det fremover. I tillegg foreslår regjeringen i denne proposisjonen en midlertidig stønadsordning til husholdningene for ekstraordinært høye strømutfgifter vinteren 2021/2022. Kostnadene ved ordningen er nærmere beskrevet i en proposisjon med forslag til bevilgningsendringer, og er beregnet til 5 mrd. kroner.

Den midlertidige ordningen vil få størst betydning dersom spotprisene på kraft vedvarer utover vinteren på det høye nivået som en har sett de siste månedene av 2021, ved at husholdningene gis stønad når gjennomsnittlig spotpris på kraft i det relevante prisområdet overstiger 70 øre per kWt over en måned.

1.3 Forslag til midlertidig lov

1.3.1 BESKRIVELSE AV ORDNINGEN

Departementet foreslår at ordningen innrettes slik at stønaden fra staten i størst mulig grad treffer husholdningene direkte. I proposisjonen beskrives trinnene i beregningen som ligger til grunn for at stønaden når fram til den enkelte husholdning.

Ordningen tar utgangspunkt i at Reguleringsmyndigheten for energi beregner den månedlige gjennomsnittlige elspotprisen for alle de fem prisområdene i Norge. Prisene skal beregnes som aritmetiske gjennomsnitt av timeprisene. På grunnlag av disse prisene beregner Reguleringsmyndigheten for energi også stønadssetser i tråd med en fastsatt formel i loven. På grunnlag av stønadssetserne som Reguleringsmyndigheten for energi har beregnet, fastsetter det enkelte nettselskapet stønadsbeløpet overfor husholdningskunden, basert på målt strømforbruk i den aktuelle måneden. Dette beløpet vil fremgå som et kronebeløp på fakturaen.

Det foreslås at beregningen nedfelles i loven, og at den gjennomføres på grunnlag av fastsatte kriterier, uten elementer av skjønn. Etter departementets vurdering vil beregningen ikke være et enkeltvedtak, se punkt 3.4 i proposisjonen.

Det foreslås en terskel for når stønadsordningen inntre. Ordningen vil etter forslaget inntre dersom gjennomsnittlig elspotpris for måneden i det prisområdet husholdningen tilhører, overstiger 70 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift. Med andre ord får man ikke stønad for korte perioder der elspotprisen er høyere enn terskelverdien.

Departementet foreslår at staten via nettselskapene skal gi stønad til husholdningene lik 50 pst. av den gjennomsnittlige månedlige elspotprisen i det aktuelle prisområde som overstiger terskelverdien på 70 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift for desember 2021 og januar, februar og mars 2022. Elavgift, nettleie mv. inngår ikke i stønadsordningen.

Ved beregning av stønad skal differansen mellom den gjennomsnittlige månedlige elspotprisen og terskelverdien på 70 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift legges til grunn. Dette beløpet skal multipliseres med stønadsgraden som foreslås satt til 50 pst. Resultatet av regnestykket gir stønadssatsen som nettselskapet skal bruke overfor husholdningene. Det foreslås at disse beregningene foretas av Reguleringsmyndigheten for energi siste dag i den aktuelle måneden.

For å unngå at ordningen dekker usedvanlig høyt forbruk, foreslår departementet at det settes et forbrukstak på 5 000 kWt per måned. Departementet legger til grunn at dette forbrukstaket vil fange opp de fleste husholdninger, også i stor grad husholdninger i store og lite energieffektive boliger.

1.3.2 VEDTAK OG UNNTAK FRA KLAGEBEHANDLING

Reguleringsmyndigheten for energi er et forvaltningsorgan og reglene i lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) kommer til anvendelse for organets myndighetsutøvelse.

Et forvaltningsvedtak skal som hovedregel kunne påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Departementet mener imidlertid at særlige hensyn tilsier at klageadgangen i saker om uenighet om sluttbrukergruppetilhørighet bør innskrenkes. Departementet legger i denne vurderingen vekt på at stønaden er begrenset, både i omfang og tid. Departementet har ikke hatt anledning til å vurdere hvor mange tilfeller av uenigheter som antas å kunne oppstå, men viser til at ordningen gjelder alle husholdninger i Norge (ca. 2 512 500 husholdningskunder per 2021).

Klager over Reguleringsmyndigheten for energis vedtak vil kunne medføre behov for store ressurser for å dekke pågang fra et potensielt stort antall nettkunder som er uenige. Dersom Reguleringsmyndigheten for energi i tillegg må forberede klagen i henhold til forvaltningsloven kapittel IV og oversende til klageinstan-

sen, vil dette legge beslag på ytterlige ressurser og fortrengte andre arbeidsoppgaver.

Det er Energiklagenemnda som er klageinstans for enkeltvedtak som fattes av Reguleringsmyndigheten for energi, jf. energiloven § 2-3 annet ledd. Det er tvilsomt om Energiklagenemnda vil ha kapasitet og ressurser til å rekke og behandle et stort antall mulige klager innen den midlertidige ordningen opphører. De samme argumentene gjør seg gjeldende dersom departementet skulle vært klageinstans i disse tilfellene.

Departementet mener at adgangen til å bringe uenigheten inn for avgjørelse hos Reguleringsmyndigheten for energi, vil gi en betryggende saksbehandling, samtidig som effektivitetshensyn ivaretas. Etter departementets vurdering vil de administrative ulempene ved en klagebehandling av slike spørsmål i to instanser hos myndighetene klart overstige den fordel den vil innebære for den enkelte klager. Departementet mener at Reguleringsmyndigheten for energis vedtak i disse tilfellene ikke bør kunne påklages.

1.3.3 FORHOLDET TIL ANNET REGELVERK

EØS-rettslig regelverk

Etter departementets vurdering er det ikke EØS-rettslige hindringer for at oppgaven med å forvalte ordningen kan legges til RME. Av hensyn til rettslig klarhet og for å ivareta RMEs uavhengighet som regulator for kraftmarkedet, bør oppgaven konkretiseres i en midlertidig særlov.

Departementet foreslår at den midlertidige stønadsordningen skal forvaltes av Reguleringsmyndigheten for energi. Dette er en ny oppgave for Reguleringsmyndigheten for energi som ikke følger av energiloven eller tilhørende regelverk.

Etter departementets vurdering innebærer ordningen ingen form for offentlig støtte for kraftleverandører. Ordningen innebærer at staten dekker en andel av husholdningenes utgifter til strøm dersom disse er på et ekstraordinært høyt nivå. Ordningen er begrenset oppad til et maksimalt månedlig forbruk, og husholdningene vil fortsatt ha sterke incentiver til å begrense strømforbruket. Ordningen fungerer som en økonomisk avlastning til husholdningene, dersom strømprisene over tid ligger på et ekstraordinært høyt nivå.

1.4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) vil få økte utgifter for å forberede, gjennomføre og følge opp stønadsordningen, herunder tilsyn med ordningen og eventuelle klagesaker. RME vil få kostnader knyttet til administreringen av ordningen.

Det følger av energiloven § 2-3 annet ledd at Reguleringsmyndigheten er uavhengig og ikke kan instrueres

om utøvelsen av tillagt myndighet. Av hensyn til RMEs uavhengighet som regulator for kraftmarkedet, bør oppgaven med å administrere stønadsordningen nedfelles i en midlertidig særlov. Det følger av energiloven § 2-3 tredje ledd at Reguleringsmyndigheten ikke kan instrueres i disponeringen av tildelte budsjettmidler. RME må derfor få dekket sine økte utgifter gjennom en tilleggsbevilgning for 2022 på 5 mill. kroner.

Dersom det legges til grunn en terskelverdi på 70 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift og en stønadsgrad på 50 pst. for strømforbruk i perioden fra og med desember 2021 til og med mars 2022, vil total stønad inkludert merverdiavgift kunne komme på 5 mrd. kroner ifølge RMEs beregninger. Den totale kostnaden av ordningen vil avhenge av den faktiske gjennomsnittlige elspotprisen i de ulike prisområdene samt det faktiske forbruket.

Departementet foreslår et tak for stønad for strømutgifter inntil 5 000 kWt per måned. Dette vil dekke strømforbruket fullt ut for de aller fleste husholdningene.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Mani Hussaini, Stein Erik Lauvås, Linda Monsen Merkesdal, Marianne Sivertsen Næss og lederen Terje Aasland, fra Høyre, Nikolai Astrup, Bård Ludvig Thorheim, Ove Trellevik og Mathilde Tybring-Gjedde, fra Senterpartiet, Siv Mossleth, Ole André Myhrvold og Gro Anita Mykjåland, fra Fremskrittspartiet, Marius Arion Nilsen og Frank Edvard Sve, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken og Birgit Oline Kjerstad, fra Rødt, Sofie Marhaug, fra Venstre, Ola Elvestuen, fra Miljøpartiet De Grønne, Rauand Ismail, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Inggolf Ropstad, viser til at situasjonen i kraftmarkedet er ekstraordinær, både i Norge og i landene rundt oss. Strømprisen har gjennom sensommeren og høsten 2021 økt til svært høye nivåer og gitt en betydelig økning i husholdningenes strømutgifter.

Komiteen viser til at en viktig bakgrunn for de økte strømprisene høsten 2021 er at Europa står i en situasjon med rekordhøye priser på kull, gass og CO₂-kvo-ter, i en tid der den økonomiske aktiviteten i verden har tatt seg opp igjen etter strenge smitteverntiltak.

Komiteens medlem fra Rødt understreker at også Norges stadig sterkere tilknytning til det europeiske strømmarkedet, gjennom nye utenlandskabler som NordLink og North Sea Link, også er blant årsakene til de høye strømprisene i Norge denne vinteren.

Komiteen viser til Prop. 44 L (2021–2022) hvor det foreslås en midlertidig stønadsordning for å kompensere husholdninger som følge av ekstraordinært høye strømutgifter.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at ordningen skal gjelde fra og med desember 2021 til og med mars 2022.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Rødt og Kristelig Folkeparti, er enige i dette.

Komiteen viser videre til at nettselskapene skal administrere ordningen slik at den raskt kan settes i verk. Nettselskapene har allerede systemer med kundeinformasjon (kundeinformasjonssystem, KIS) som kan benyttes for at ordningen raskt kan nå frem direkte på strømrøgningen til husholdningene.

Komiteen slutter seg til dette og mener at nettselskapene kan håndtere dette på en effektiv og lite byråkratisk måte.

Komiteen har merket seg at hovedprinsippet i ordningen er at den skal omfatte alle husholdningskunder.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Rødt, har merket seg at ordningen har tre faktorer som grunnlag for beregning av stønaden til den enkelte husholdning. Dette er omtalt som Terskelverdi, stønadsgrad/stønadsattsats og volumberegning. Av de foreslåtte satser skal det da gis støtte lik 50 pst. av husholdningenes merutgifter. Det foreslås at dersom den gjennomsnittlige elspotprisen overstiger 70 øre per kWt, vil staten dekke halvparten av utgiftene over dette nivået for månedene desember 2021 og januar, februar, mars i 2022. Dette foreslås begrenset oppad til 5 000 kWt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, mener det i forbindelse med energimeldingen bør vurderes hvordan man kan unngå ekstreme utslag på strømprisen, samt hvordan strømkunder i situasjoner med ekstreme priser kan få økonomisk støtte og om en slik støtte kan differensieres og målrettes.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at så langt denne vinteren har ekstreme utslag på strømprisen medført en svært krevende situasjon for mange husholdninger. Disse medlemmer mener derfor det er riktig å øke stønadsgraden fra foreslått 50 pst. til 55 pst. for å sikre husholdningene i en situasjon med høye strømpriser.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«§ 5 tredje ledd skal lyde:

Reguleringsmyndigheten for energi skal beregne stønadsattsats basert på følgende formel: $0,55 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$.»

Et tredje flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, ber regjeringen innrette en ordning som gir likebehandling av husholdninger i borettslag, sameier, aksjeleiligheter og eneboliger. Husholdninger i borettslag, sameier og aksjeleiligheter kompenseres for både forbruk for fellesmålt strøm og individuelle målere, og for samme tidsperiode som andre husholdninger. Regjeringen må tilse at ordninger for borettslag, sameier og aksjeleiligheter med fellesmålt strøm etableres raskest mulig, innen utgangen av januar 2022 for borettslag og i løpet av første kvartal 2022 for øvrige leiligheter. Dermed kan husholdninger kunne kompenseres for fellesmålt strøm i desember 2021 og januar, februar og mars 2022 i løpet av første kvartal 2022.

Et fjerde flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Rødt, viser til at strømstøtteordningen også skal omfatte fjernvarmekunder. Dette flertallet understreker at det skal gjelde både for de som er underlagt tilknytningsplikt og de som er utenfor tilknytningsplikt.

Et femte flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at forskriften om innføring av effekttariffer etter planen skal gjøres gjeldende fra 1. januar 2022. Dette flertallet er oppmerksomme på at innføringen av effekttariffer er omdiskutert. Dette flertallet mener det er av betydning at nettselskapene gir tilstrekkelig og god informasjon om endringer i nettleiemodeller og at en eventuell iverksettelse ikke skaper utfordringer for nettselskapene i å gjennomføre strømstøtteordningen. Dette flertallet ber derfor regjeringen om ikke å iverksette ikraftsettelse av endring av kontrollforskriften for nettvirksomhet våren 2022.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet merker seg at regjeringen og Sosialistisk Venstreparti nå utsetter innføringen av effekttariffer til våren 2022. Disse medlemmer viser til at olje- og energiministeren kun for to dager siden, 17. desember 2021, stadfestet at regjeringen ikke ville utsette innføringen av den nye nettleieordningen. Disse medlemmer mener at regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti bidrar til økt forvirring blant vanlige folk når de vingler frem og tilbake kun noen dager før endringen skal tre i kraft fra 1. januar 2022. Disse medlemmer viser til at nettselskapene har full anledning til å innføre denne modellen fra nyttår, selv om forskriften utsettes.

Videre viser komiteens medlemmer fra Høyre til at Energi Norge mener det ikke vil være teknisk mulig å reversere innføringen nå.

Midlertidig utvidelse av bostøtten

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, viser til avtalen om utvidelse av bostøtten fra 1. januar 2022 t.o.m 31. mars 2022. Det er enighet om at bostøtte ordningen utvides slik at om lag 50 000 nye mottakere kan komme inn i ordningen. Utvidelse skjer ved å justere inntektsgrensene og egenandelene. I tillegg endres formues reglene midlertidig slik at flere som eier bolig også kan komme inn i ordningen. For eksisterende bostøttmottakere vil forslaget innebære en gjennomsnittlig ekstrautbetaling på anslagsvis 1 900 kroner. For nye bostøttmottakere vil avtalen innebære en gjennomsnittlig utbetaling på 2 800 kroner.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen i januar 2022 vil komme med et bevilgningsforslag til Stortinget tilsvarende enigheten mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti – jf. denne innstillingen.

Økt sosialhjelp

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, er enige om at rammetilskuddet til kommunene økes med 200 mill. kroner for å dekke merutgifter til sosialhjelp som følge av høye strømpriser. Det er enighet om å sikre at folk som har behov for økonomisk støtte til strømutfgifter vurderes etter sosialtjenestelovens § 19, stønad i særlige tilfeller, og at det fra Nav sin side utvises særlig skjønn i behandling av søknader knyttet til dekning av høye strømutfgifter, med mål om å hindre at folk kommer i en vanskelig økonomisk situasjon på sikt.

Et annet flertall, komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen i januar 2022 vil komme med et bevilgningsforslag tilsvarende enigheten mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti – jf. denne innstillingen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til at Norge aldri tidligere har hatt så høye strømpriser som vi opplever akkurat nå. Dette er en ekstraordinær situasjon, som skyldes at gassprisene

har økt 5–600 pst. på kort tid, og at CO₂-prisene har steget kraftig de siste månedene. Dette smitter over på norske strømpriser, selv om norske priser jevnt over har vært betydelig lavere enn i andre europeiske land. Disse medlemmer understreker viktigheten av å legge til rette for energieffektivisering og utbygging av ny fornybar energi de nærmeste årene, for å sikre at norske husholdninger og kraftkrevende virksomheter har tilstrekkelig tilgang på kraft til rimelige priser.

Disse medlemmer viser til at stat og kommune har store ekstrainntekter som følge av de høye strøm- og gassprisene, og at det er rimelig at staten derfor kompensere husholdningene i den ekstraordinære situasjonen vi står i nå.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti mener regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti har kommet altfor sent på banen med en ordning for å kompensere husholdningene for de høye strømprisene. Disse medlemmer merker seg at regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti i budsjettforliket for 2022 økte skatte- og avgiftsnivået med nesten 10 mrd. kroner og økte utbyttet fra Statkraft med 2,3 mrd. kroner, uten å prioritere tiltak for husholdningene eller næringslivet som nå sliter med høye strømpriser. Disse medlemmer mener dette viser at regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti ikke tok innover seg alvor i situasjonen, og den usikkerheten og økonomisk krevende situasjonen som mange nå befinner seg i.

Disse medlemmer viser til at kompensasjon først og fremst bør gis til husholdninger som har størst behov for dette. Disse medlemmer har derfor tidligere foreslått at husholdninger med en samlet årlig inntekt på under 1,2 mill. kroner bør få støtte, og at støtten bør differensieres etter antall medlemmer av husholdningen. Dette forslaget ville ha sikret at incentivene til å spare strøm blir ivaretatt, samtidig som den sosiale profilen er langt bedre enn det regjeringen nå har foreslått.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, viser til at Olje- og energidepartementet mener det vil være krevende å få på plass en ordning på kort sikt som kobler inntektsdata fra skatteetaten med faktureringsystemene i nettselskapene. Disse medlemmer mener det viktigste nå er å få støtten raskt ut til husholdningene som nå sliter med høye strømregninger, og vil derfor støtte regjeringens forslag til innretning på kompensasjonsordningen, med noen mindre justeringer og supplerende forslag som sikrer en bedre sosial profil.

Disse medlemmer mener samtidig det er avgjørende at de som trenger mest hjelp prioriteres høyest. Disse medlemmer viser til tidligere forslag om å øke

bostøtte og øke sosialhjelp for å avhjelpe situasjonen særskilt for dem som er omfattet av disse ordningene.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser videre til Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis forslag om økt stipend til alle studenter for å kompensere for de høye strømprisene.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til tidligere fremmet forslag om å øke studiestøtten til et nivå tilsvarende 1,5 G for månedene november og desember, og hvor hele økningen skulle utbetales som stipend.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti mener imidlertid det er grunn til å gjøre mer for alle dem som nå står i en vanskelig situasjon, både på grunn av koronarestriksjoner og høye strømpriser.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Miljøpartiet De Grønne mener derfor at regjeringens forslag bør målrettes noe bedre, og foreslår å redusere makstaket fra 5 000 kWt til 3 000 kWt, og i stedet øke kompensasjonsgraden tilsvarende innenfor en provenynøytral ramme. Dette vil øke kompensasjonsgraden med om lag ti prosent for dem som faller innenfor taket. Samtidig mener disse medlemmer at ledige og permitterte bør kompenseres utover det kompensasjonsordningen legger opp til.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sette et tak på kompensasjonsordningen for høye strømpriser på 3 000 kWt, og øke kompensasjonsgraden innenfor en provenynøytral ramme sammenlignet med regjeringens forslag.»

Videre fremmer komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utbetale 1 000 kroner ekstra til alle som var ledige, permitterte eller mottok arbeidsavklaringspenger i desember 2021, på neste utbetaling.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti er videre bekymret for virkningene de høye strømprisene har for næringslivet. Gartneriene har meldt om store konsekvenser for deres virksomhet, men det er også andre aktører med høyt strømforbruk som er sterkt påvirket i dagens situasjon og som står i fare for å måtte innstille virksomheten. Høye strømpriser kommer på toppen av de store

skatteøkningene regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti har foreslått for 2022. Samlet utgjør dette en betydelig belastning for næringslivet.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at de høye strømprisene også rammer næringsdrivende, og at den foreslåtte ordningen ikke bøter på dette. Dette medlem mener at det nå også trengs egne tiltak for næringsdrivende, men at den langsiktige løsningen må være en makspris på strøm for alle strømforbrukere.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Rødt, Venstre og Kristelig Folkeparti mener regjeringen må vurdere avbøtende tiltak for næringsaktører som er særlig hardt rammet og fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvilke konsekvenser de ekstraordinært høye strømprisene har for næringsdrivende, herunder gartnerier og andre som forbruker mye strøm, og komme tilbake til Stortinget så raskt som mulig med forslag til avbøtende tiltak.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at de høye strømprisene også få konsekvenser for mange frivillige og ideelle organisasjoner og mener det er viktig at negative konsekvenser av dette møtes med avbøtende tiltak.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvilke konsekvenser de ekstraordinært høye strømprisene har for frivillige og ideelle organisasjoner, og komme tilbake til Stortinget så raskt som mulig med forslag til avbøtende tiltak.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti mener det er avgjørende at borettslag og sameier med felles strømmålere også omfattes av kompensasjonsordningen som nå foreslås. Disse medlemmer merker seg at regjeringen foreslår at disse vil bli omfattes av ordningen, men at dette først vil kunne skje fra februar-regningen. Disse medlemmer forutsetter at borettslag og sameier kompenseres for hele perioden desember-mars når de kommer inn i ordningen. Disse medlemmer har også merket seg at husholdninger innen landbruk skal omfattes av kompensasjonsordningen eller kompenseres tilsvarende på andre måter. Disse medlemmer legger samme forutsetning til grunn med hensyn til kompensasjon for hele perioden desember-mars.

Disse medlemmer merker seg at fjernvarmekunder også vil nyte godt av den midlertidige stønadsordningen. Fjernvarme er etablert i alle større byer i Norge og er her en viktig del av energisystemet. Fjern-

varme bidrar til å begrense effekttopper og avlaster kraftnettet mest på de dagene da kraftnettet er mest belastet. Disse medlemmer viser til at prisen på fjernvarme i dag er regulert slik at den ikke skal overstige prisen for elektrisk oppvarming i det samme området, nettopp for at fjernvarme skal kunne være et alternativ til elektrisitet. Disse medlemmer ser derfor positivt på at fjernvarme inkluderes i ordningen, slik at kostnaden husholdningene betaler for fjernvarme ikke blir høyere enn kostnaden en husholdning betaler for elektrisitet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det i lang tid har vært kjent at den anstrengte kraftsituasjonen Europa nå står i, før eller siden ville smitte over på norske strømpriser dersom det ikke ble tatt nødvendige politiske grep. Disse medlemmer viser også til at det allerede i sommermånedene i år var flere kraftanalytikere som var bekymret for at høye priser på gass, kull og CO₂-kvoter i europeiske land, kombinert med jevn krafteksport ut av Norge, kunne føre til en dyr vinter for norske strømkunder.

Disse medlemmer viser til at strømprisene den siste tiden aldri har vært høyere de siste 25 årene. Dette er en situasjon som er svært alvorlig for mange innbyggere og næringslivet i Norge. Disse medlemmer mener en viktig årsak til dette er en feilslått Europeisk politikk, der klimapolitikken er blitt overordnet kraftpolitikken. Kraftproduksjonen, spesielt av variabel kraft, blir kuttet andre steder i Europa, og dermed har Europas behov for import av kraft via utenlandskablene mellom Norge og Europa økt. En kraftig økning i CO₂-prisene og prisen på gass som skyldes kutt i produksjon av kullkraft og kjernekraft er også årsaker til økte kraftpriser i Norge.

Disse medlemmer viser til at magasinfyllingene i Norge har vært på et kritisk lavt nivå, der den begrensede kraftmengden i landet også har medført press på kraftprisene i Norge.

Disse medlemmer peker på at det blir svært viktig de neste årene å bygge ut mer kraftproduksjon i form av effektivisering av vannkraft samt utbygging av flere små og større vannkraftutbygginger.

Disse medlemmer viser også til at planlagt elektrifisering av sokkelen er en aldeles feilslått, svindyr symbolpolitikk, som ikke fører til reduserte globale utslipp, med bakgrunn i at Norge ikke har en egen atmosfære. Den økte etterspørsel etter kraft som elektrifiseringen medfører øker selvsagt kraftprisene.

Disse medlemmer minner om at Arbeiderpartiet og Senterpartiet selv sa da de tok over regjeringskontorene, at deres mantra var at det nå skulle være vanlige folks tur. Disse medlemmer påpeker at det har vært fravær av konkrete løsninger fra regjeringen i lang tid. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet

allerede i oktober 2021 fremmet forslag i Stortinget om å fjerne hele elavgiften og merverdiavgift på strømforbruk ut året. Disse medlemmer mener dette ville være et strakstiltak som virkelig ville ha monnet for å redusere folks strømregning med 2–3 000 kroner pr. mnd. allerede i høst.

Disse medlemmer viser til at dette forslaget ble nedstemt i Stortinget, på tross av det hadde blitt kjent at både staten og Arbeiderpartiet/Senterpartiet-styrte kraftkommuner i løpet av 2021 har tjent rekordstore summer betalt inn av befolkningen gjennom avgifter på strøm.

Disse medlemmer viser til at staten tar inn svært store ekstrainntekter med bakgrunn i de ekstremt høye kraftprisene, og det er anslag på mellom 30–40 mrd. kroner i ekstra inntekter til staten.

I tillegg vil disse medlemmer minne om at regjeringen kunne ha stanset elektrifisering av sokkelen med strøm fra land, som ville redusere etterspørselen av kraft betydelig.

Videre viser disse medlemmer til at det i november ble kjent at Norge så langt i 2021 har vært nettoeksportør av kraft til utlandet tilsvarende årsforbruket til over 800 000 norske husstander. Samtidig hadde norske vannmagasiner langt lavere fyllingsgrad enn i normalår, noe som bidrar til å presse opp strømprisene. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet fremmet forslag om hastebehandling i Stortinget, noe som ble nedstemt, der vi blant annet foreslo å begrense krafteksporten til utlandet for å ta kontroll over de galeopperende strømprisene.

Disse medlemmer var særlig overrasket over at Senterpartiet ikke viste støtte for forslaget etter at de i stortingsvalget gikk hardt ut og lovet å begrense eksporten av kraft til utlandet. Disse medlemmer registrerer at de nå tilsynelatende har snudd 180 grader. Disse medlemmer har notert at Senterpartiet sammen med Arbeiderpartiet stemte ned også dette forslaget.

Disse medlemmer finner dette meget forunderlig, da regjeringen selv i Prop. 44 L (2021–2022) bekrefter at dagens styring og regulering av utenlandskablene påvirker norske strømpriser. Regjeringen skriver:

«Utviklingen i det europeiske kraftmarkedet har stor innvirkning på norske strømpriser gjennom Norges overføringsforbindelser til utlandet. Samtidig med denne utviklingen har sørlige deler av Norge opplevd tørt vær gjennom sensommeren og høsten, med mindre tilsig til kraftmagasinene enn normalt. Magasinfyllingen i enkelte områder er nå så vidt over minimums fyllingsgrad for denne årstiden.»

Disse medlemmer mener at Olje- og energidepartementet må reforhandle avtalene om krafteksport, til å bedre reflektere dagens kraftmarked og energisituasjon og hensynta Norges interesser, for lavere strøm-

priser til forbrukere og bedrifter, i nye avtaler sterkere og snarest mulig.

Disse medlemmer viser også til at Fremskrittspartiet har fremmet forslag om å utbetale 4 000 kroner til alle landets husstander for å kompensere for økte strømpriser, men det ble stemt ned av de andre partiene. Disse medlemmer viser til at dette forslaget ville sikret at alle husstander ville fått utbetalt en kompensasjon i god tid før jul som støtte for den situasjonen som allerede har vart en god stund. De høye strømprisene har rammet mange minstepensjonister, uføre, familier, enslige og alle som ikke har velfylte lommebøker. Samtidig vil disse medlemmer vise til at pengene har rent inn i statskassen fra olje- og gasssektoren, elavgift og moms på strøm. Aldri før har Norge tjent mer penger på kraft. Disse medlemmer mener dette bør komme vanlige folk til gode, og mener det handler om politisk vilje. Disse medlemmer mener det har vært – og er – vår plikt som politikere å raskt bøte på denne krisen og gi folk en skikkelig håndsrekning.

Disse medlemmer synes det har tatt svært lang tid før regjeringen har kommet med konkrete forslag for å bøte på en særdeles krevende situasjon for norske husstander og næringsliv.

Disse medlemmer er derfor svært glade for at regjeringen nå har lagt frem en ordning som treffer norske husstander, og at ordningen administreres uten at strømkundene trenger å foreta aktive handlinger, men at dette håndteres av RME via nettselskapene. Disse medlemmer mener at terskelverdien på 70 øre er meget høy, tatt i betraktning at den gjennomsnittlige strømprisen vi har fått oppgitt fra Olje- og energidepartementet for 2010–2022 er 33 øre, og at høyeste pris i perioden er 55 øre. Disse medlemmer mener destadig økende strømprisene har vært og er en enorm utfordring for mange av landets husholdninger. Disse medlemmer mener lav strømpris har vært et viktig gode for landets innbyggere og bedrifter i flere tiår, og slik bør det fortsatt være.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2022 hvor både el-avgift og moms på strøm ble fjernet.

I den foreliggende sak mener Fremskrittspartiet at kostnader over 50 øre pr. kWt bør dekkes av staten med 75 pst. Disse medlemmer mener 50 øre pr. kWt fortsatt er en høy strømpris, og staten vil fortsatt ta inn betydelige ekstrainntekter.

Disse medlemmer viser til at det i regjeringens fremlagte forslag vil, for en husholdning med årlig strømforbruk på 20 000 kWt og en spot pris på 120 øre, gi kunden en kompensasjon på 520 kr per måned for 4 av årets måneder. I regjeringens forslag vil det ikke gjøres reduksjoner på merverdiavgift, elavgift, nettleie mv. Disse medlemmer mener det er ordning som ikke

tilstrekkelig svarer på de utfordringer som mange husholdninger står i denne vinteren.

Disse medlemmer vil derfor altså foreslå at terskelverdien settes til en aritmetisk gjennomsnittlig månedlig strømpris på 50 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift. Stønadsgraden settes til 75 pst. av strømprisen som overstiger terskelverdien for strømforbruk. Det er umulig å vite om prisene synker utover våren og derfor fremmes forslag om at loven gjelder inntil videre og ikke begrenses til 4 måneder, men situasjonen tas opp til fornyet vurdering i forbindelse med revideringen av budsjettet på våren.

Disse medlemmer vil samtidig påpeke at det er husstander som ikke kommer inn under ordningen slik den er utformet i dag, som husstander i sameier og borettslag, men konstanterer med tilfredshet at regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti i sin avtale vil at dette skal kompenseres. Det forutsettes at dette gjøres med tilbakevirkende kraft til november 2021, på lik linje med øvrige husstander.

Disse medlemmer ser at denne ordningen kun gjelder private husholdninger, og at private husholdninger på landbrukseiendommer vil kunne falle utenfor ordningen hvis de har felles målepunkt med næringsvirksomheten på eiendommen. Disse medlemmer mener det er kritisk og at det må kompenseres på lik linje med øvrige norske husstander. Særlig landbruksproduksjon med særlig høyt strømforbruk som gartnerier må gis kompensasjon.

Denne ordningen retter seg kun mot private husholdninger. Disse medlemmer vil også vise til at det er flere næringer som sliter med svært høye strømkostnader.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«I midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutgifter (strømstønadloven), gjøres følgende endringer:

§ 2 annet ledd skal lyde:

Loven gjelder energibruk fra og med november 2021 og inntil videre.

§ 5 annet og tredje ledd skal lyde:

Stønad gis bare dersom stønadsgrunnlaget overstiger 50 øre per kWt eksklusive merverdiavgift i prisområdet hvor kunden er tilknyttet (terskelverdi). Reguleringsmyndigheten for energi skal beregne stønadsbaseret på følgende formel: $0,75 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$.

§ 12 Ikrafttredelse

Loven gjelder fra 1. januar 2022 og inntil videre.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til den foreslåtte stønadsordningen for å kompensere husholdninger som følge av ekstraordinært høye strømutgifter. Dette medlem har merket seg at ordningen har tre faktorer som grunnlag for beregning av stønaden til den enkelte husholdning, som omtales som terskelverdi, stønadsgrad/stønadsatts og volumberegning. Dette medlem mener den enkleste løsningen hadde vært å sette en makspris på strøm, og mener videre at denne modellen er problematisk fordi den foreslåtte terskelverdien er for høy. Dette medlem viser til at den konsumprisjusterte spotprisen på kraft i perioden 2010–2020 er 33 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift i gjennomsnitt. Samtidig er det behov for en omfordelende profil.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at strømsønadsordningen tar utgangspunkt i at terskelen settes til 50 øre opp til 2 000 kWt og 70 øre mellom 2 000–5 000 kWt. Videre innføres det en trinnvis statlig inndekning med 90 pst. kompensasjon opp til 2 000 kWt og 50 pst. kompensasjon over 70 øre mellom 2 000–5 000 kWt, for månedene desember i 2021 og januar, februar, mars i 2022.»

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til den delen av proposisjonen som angår bygninger med felles målepunkt (borettslag, sameier og aksjeleiligheter), og at ordningen på dette punktet er mangelfull. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at disse husholdningene får samme rabatt som andre, og at ordningen utvides til å omfatte disse snarest.

Komiteens medlem fra Rødt merker seg at forslaget til lovproposisjonen ikke omfatter november, til tross for at mange mennesker sliter med å betale regningene. Også november måned opplevde norske husholdninger skyhøye strømpriser, samtidig som staten fikk unormalt høye inntekter fra utbytte og grunnrenteskatt av samme grunn. Dette medlem er av den oppfatning at staten bør tilbakebetale noe av de økte inntektene også i form av kompensasjon for novemberutgiftene.

Dette medlem viser til Gudbrandsdal Energis undersøkelse som omfatter nesten 48 00 kunder, som viser at 7 av 10 strømkunder vil få høyere strømpris med den nye nettleien. Den foreslåtte strømpakken justerer ikke for denne rushtidsavgiften på strøm, til tross for at dette er en usosial innretting. I motsetning til mange andre varer og tjenester, er ikke behovet for energi noe som kan tilpasses bestemte tider på døgnet. Et oppvarmet hjem og varmt vann er helt grunnleggende behov i et menneskes liv. Dette medlem mener at regjeringen

bør instrueres om å avlyse endringene i nettleien, for å hindre at strømprisene fortsetter å øke fra og med nyttår.

Dette medlem viser til at fjernvarmeprisen følger strømprisen, og at fjernvarmeprisen også vil reguleres som følge av den midlertidige stønadsordningen. Det er en start, samtidig som NVE har utredet å ta fjernvarme av markedet, noe dette medlem ser som en god løsning for å sikre en rimelig pris på dette miljøvennlige oppvarmingsalternativet.

Videre vil dette medlem peke på muligheten for å innføre makspris på strøm for husholdninger, industri og næringsliv. Lov om pristiltak (§ 1) slår fast at Kongen kan fastsette vedtak om maksimalpriser og maksimalavanser, når det er nødvendig for å fremme en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling. NVE justerte i 2020 de estimerte drifts- og vedlikeholdskostnadene for vannkraftverk til 4 øre/kWt for både små (under 10 MW) og store vannkraftverk. Det betyr at det med dagens strømpriser er en enorm forskjell på hvor mye det koster å produsere strøm i Norge, og hvor mye forbrukerne må betale for strømmen.

På denne bakgrunn vil dette medlem fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede å innføre en makspris på strøm for husholdninger, industri og næringsliv etter lov om pristiltak i lys av den enorme forskjellen mellom produksjonsprisen på kraft og markedsprisen på strøm denne vinteren.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Finansdepartementet i svar av 13. desember 2021 til Stortinget anslår at statens inntekter for 2021 øker med omtrent 28 mrd. kroner på grunn av de økte kraftprisene.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser videre til at de økte strømprisene har gitt økte kostnader for forbrukerne og at dette er en krevende ekstrakostnad for mange husholdninger. Disse medlemmer mener derfor at det er viktig at forbrukerne kompenseres og at en større andel av statens inntekter går tilbake til husholdningene.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti skulle primært ønsket en annen modell med bedre målretting og høyere kompensasjon. For å få på plass en ordning og få rask utbetaling tar dette medlem utgangspunkt i regjeringens modell. Dette medlem mener at regjeringens forslag til kompensasjonsordning gir for lite tilbake og foreslår derfor å øke kompensasjonsgraden forbrukerne får fra 50 pst. til 80 pst. av utgiftene over en gjennomsnittlig elspotpris 70 øre per kWt (eksl mva) i måneden for november til april.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti vil peke på at det også var svært høye strømpriser i november og mener at denne måneden også bør inkluderes i ordningen, og at dette bør betales ut før jul, men senest må det utbetales i januar sammen med støtten for desember.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«§ 2 annet ledd skal lyde:

Loven gjelder energibruk fra og med november 2021 til og med mars 2022.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«§ 5 tredje ledd skal lyde:

Reguleringsmyndigheten for energi skal beregne stønadssats basert på følgende formel: $0,8 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$ »

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at strømprisene er ventet å svinge i årene som kommer. Det vil derfor være behov for en forutsigbar ordning for kompensasjon til forbrukerne i årene fremover, som samtidig bidrar til økt energieffektivisering.

Dette medlem viser til at forslaget til volumtak på 5 000 kWt er svært høyt sammenlignet med et normalt strømforbruk, selv i en vintermåned. Gjennomsnittlig strømforbruk for en enebolig på 200 kvm er rundt 2300 kWt per måned, mens en leilighet på 60 kvm har et gjennomsnittlig forbruk like over 700 kWt per måned. Forbruket er naturlig nok høyere på vinteren enn om sommeren. Statsråden viser i sitt svar av 15. desember 2021 til komiteen til at det i desember 2020 var i overkant av 42 000 husholdninger som nådde taket på 5 000 kWt, av totalt mer enn 2,5 millioner husholdninger. Dette medlem mener at et tak på 5 000 kWt vil premiere et høyt forbruk og svekke insentivene til energieffektivisering. Kombinert med en andel på 50 pst. vil dette videre føre til at en uforholdsmessig stor andel av kompensasjonen gis til husholdninger med svært høyt forbruk.

Dette medlem viser til at vi kan forvente høye fluktasjoner i strømprisen også i årene fremover. Dette medlem viser til at regjeringens forslag er å etablere en midlertidig krisepakke som fremmes for å hjelpe husholdningene som rammes av ekstraordinære høye priser kraftpriser i 2021 og 2022. Etter dette medlems oppfatning bør det etableres et system som trer i kraft hver gang kraftprisene overstiger et visst nivå. Stat og kommuner tjener på høye strømpriser ved at de får høyere utbytte fra kraftselskapene samtidig som også skatteinntektene fra kraftsektoren øker. Dette medlem har derfor tidligere, i Innst. 3 S (2021–2022), fremmet et forslag om å etablere et gulv for denne type inn-

tekter i årene fremover, og når inntektene overstiger et slikt gulv skal de deles ut igjen med et likt beløp til hver innbygger i Norge.

Dette medlem har forståelse for at regjeringen raskt har måttet komme frem til en pakke som kan hjelpe husstandene i denne perioden. Det er imidlertid flere uheldige sider ved ordningen regjeringen har valgt. Forslaget vil innebære at de med høyest forbruk også er de som i størst grad får hjelp. Det vil fremdeles være et insentiv til å redusere energiforbruket slik ordningen er utformet, men en ordning hvor man ikke endrer prisen hverken på strøm eller el-avgift, vil gi de sterkeste insentivene til å redusere forbruket. Hvis man samtidig betaler ut en lik sum til alle innbyggere i Norge, vil dette innebære at de med dårligst råd relativt sett kommer best ut samtidig som de med høyt forbruk ikke vil tjene så mye på det.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en langsiktig løsning for kompensasjon til husholdningene i perioder med unormalt høye strømpriser. Tiltakene må innrettes slik at de unngår å premiere luksusforbruk, og stimulerer til økt energieffektivisering og lokal energiproduksjon.»

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre, Rødt, Venstre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen vurdere hvilke konsekvenser de ekstraordinært høye strømprisene har for næringsdrivende, herunder gartnerier og andre som forbruker mye strøm, og komme tilbake til Stortinget så raskt som mulig med forslag til avbøtende tiltak.

Forslag fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen utbetale 1 000 kroner ekstra til alle som var ledige, permitterte eller mottok arbeidsavklaringspenger i desember 2021, på neste utbetaling.

Forslag fra Høyre, Venstre og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sette et tak på kompensasjonsordningen for høye strømpriser på 3 000 kWt, og øke kompensasjonsgraden innenfor en provenyøytral ramme sammenlignet med regjeringens forslag.

Forslag fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti:*Forslag 4*

Stortinget ber regjeringen vurdere hvilke konsekvenser de ekstraordinært høye strømprisene har for frivillige og ideelle organisasjoner, og komme tilbake til Stortinget så raskt som mulig med forslag til avbøtende tiltak.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 5*

I midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutgifter (strømstønadloven), gjøres følgende endringer:

§ 2 Virkeområde annet ledd skal lyde:

Loven gjelder energibruk fra og med november 2021 og inntil videre.

§ 5 Beregning av stønad annet og tredje ledd skal lyde:

Stønad gis bare dersom stønadsgrunnlaget overstiger 50 øre per kWt eksklusive merverdiavgift i prisområdet hvor kunden er tilknyttet (terskelverdi). Reguleringsmyndigheten for energi skal beregne stønadssats basert på følgende formel: $0,75 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$.

§ 12 Ikrafttredelse

Loven gjelder fra 1. januar 2022 og inntil videre.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti:*Forslag 6*

§ 2 annet ledd skal lyde:

Loven gjelder energibruk fra og med november 2021 til og med mars 2022.

Forslag fra Rødt:*Forslag 7*

Stortinget ber regjeringen sørge for at strømstønadordningen tar utgangspunkt i at terskelen settes til 50 øre opp til 2 000 kWt og 70 øre mellom 2 000–5 000 kWt. Videre innføres det en trinnvis statlig inndekning med 90 pst. kompensasjon opp til 2 000 kWt og 50 pst. kompensasjon over 70 øre mellom 2 000–5 000 kWt, for månedene desember i 2021 og januar, februar, mars i 2022.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen utrede å innføre en makspris på strøm for husholdninger, industri og næringsliv etter lov om pristiltak i lys av den enorme forskjellen mellom produksjonsprisen på kraft og markedsprisen på strøm denne vinteren.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne:*Forslag 9*

Stortinget ber regjeringen legge frem en langsiktig løsning for kompensasjon til husholdningene i perioder med unormalt høye strømpriser. Tiltakene må innrettes slik at de unngår å premiere luksusforbruk, og stimulerer til økt energieffektivisering og lokal energiproduksjon.

Forslag fra Kristelig Folkeparti:*Forslag 10*

§ 5 tredje ledd skal lyde:

Reguleringsmyndigheten for energi skal beregne stønadssats basert på følgende formel: $0,8 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$.

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til midlertidig lov

om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutgifter (strømstønadsloven)

§ 1 Lovens formål

Formålet med loven er å etablere en midlertidig ordning for økonomisk stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutgifter.

§ 2 Virkeområde

Loven gjelder på norsk landterritorium.

Loven gjelder energibruk fra og med desember 2021 til og med mars 2022.

§ 3 Forvaltning av ordningen

Reguleringsmyndigheten for energi skal beregne og offentliggjøre et stønadsgrunnlag og en stønadssats, forestå utbetaling av stønad til nettselskapene og føre tilsyn med ordningen.

Nettselskapene skal beregne stønadsbeløp for nettkunder med rett til stønad etter at stønadsgrunnlag og stønadssatsen er fastsatt av Reguleringsmyndigheten for energi, og utbetale stønaden.

Kraftleverandører som utfører gjennomfakturering av kunder, skal sikre at stønadsbeløpet som er fastsatt av nettselskapet tilfaller kunden ved fakturering.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om forvaltning av ordningen, herunder om behandling av personopplysninger.

§ 4 Rett til stønad

Nettkunde med egen strømmåler og som er rettmessig registrert som husholdningskunde hos nettselskapet, har rett til stønad etter ordningen.

Departementet kan gi forskrift med nærmere bestemmelser om hvem som har rett til stønad og om utvidelse av ordningen til nettkunder som driver landbruksvirksomhet.

Ved uenighet mellom nettselskap og nettkunde om rett til å bli omfattet av ordningen, kan nettkunden bringe saken inn for avgjørelse hos Reguleringsmyndigheten for energi. Reguleringsmyndigheten avgjør saken ved enkeltvedtak som ikke kan påklages.

§ 5 Beregning av stønad

Reguleringsmyndigheten for energi skal innen siste dag i måneden beregne og offentliggjøre gjennomsnittlig månedlig elspotpris for hvert prisområde (stønadsgrunnlag). Prisen skal beregnes som et aritmetisk gjennomsnitt av alle timepriser.

Stønad gis bare dersom stønadsgrunnlaget overstiger 70 øre per kWt eksklusive merverdiavgift i prisområdet hvor kunden er tilknyttet (terskelverdi).

Reguleringsmyndigheten for energi skal beregne stønadssats basert på følgende formel: $0,55 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$.

Nettselskapet skal beregne stønadsbeløp for hver enkelt nettkunde med rett til stønad på grunnlag av stønadssats og månedlig strømforbruk. Beregningen skal ta hensyn til merverdiavgift.

Det gis ikke stønad for forbruk over 5 000 kWt per måned per målepunkt.

§ 6 Utbetaling av stønad

Stønaden skal komme til fradrag i fakturert nettleie fra nettselskapet. Dersom nettleien faktureres separat og stønaden overstiger nettleien, skal det overskytende beløp utbetales til kunden senest ved fakturaforfall.

Ved gjennomfakturering skal kraftleverandør sørge for at utbetaling til sluttkunden skjer gjennom fradrag på faktura. Dersom stønadsbeløpet overstiger nettleien, skal nettselskapet overføre overskytende beløp til kraftleverandøren.

Informasjon om stønadssats, forbruk og stønadsbeløp skal fremgå av fakturaen fra kraftleverandøren som utfører gjennomfakturering eller nettselskapet.

For nettselskap med leveringsplikt etter energiloven § 3-3 gjelder første, tredje og fjerde ledd tilsvarende.

§ 7 Rapportering og kontroll

Nettselskapene skal hver måned snarest mulig oversende til Reguleringsmyndigheten for energi en oversikt over stønadsbeløpene som er utbetalt til nettkundene.

Reguleringsmyndigheten for energi fører tilsyn med ordningen.

§ 8 Innhenting av opplysninger

Reguleringsmyndigheten for energi kan pålegge nettselskaper, kraftleverandører og Elhub, uten hinder av taushetsplikt, å gi opplysninger som er nødvendige for fastsetting av stønad etter denne loven og kontrollen av denne.

§ 9 Tilbakebetaling av uriktig utbetalt stønad

Dersom det er utbetalt stønad til noen som ikke er rettmessige mottakere, kan Reguleringsmyndigheten for energi fatte vedtak med krav om tilbakebetaling av det uriktig utbetalte beløpet. Vedtaket kan påklages etter reglene i forvaltningsloven til departementet. Reguleringsmyndigheten for energi kan helt eller delvis fr falle krav om tilbakebetaling.

Krav om tilbakebetaling etter første ledd forfaller til betaling tre uker etter at kravet er sendt til skyldner.

§ 10 Prisreguleringen av fjernvarme

Ved beregning av prisen for fjernvarme for husholdninger etter energiloven § 5-5 første ledd annet punktum, skal det gjøres fratrukk tilsvarende stønad beregnet etter § 5. Departementet kan gi nærmere forskrift til utfylling av bestemmelsen i første punktum.

§ 11 Forskrifter

Departementet kan gi forskrift til utfylling av denne loven. I særskilte tilfeller kan departementet gi forskrift som fraviker bestemmelser i loven.

§ 12 Ikrafttredelse og opphevelse

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Loven oppheves 1. juli 2022.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 17. desember 2021

Terje Aasland

leder og ordfører